

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.458/2017/5.

A tanács tagjai: dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, dr. Bucskó István előadó bíró, dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: dr. felperes neve ()

A felperes képviselője: dr. Soltész István ügyvéd()

Az alperes: alperes neve ()

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: építési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 17.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2017. február 7. napján kelt 9.K.27.288/2016/15. számú ítélete

Rendelkező rész:

A Kúria a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.288/2016/15. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra további 20.000 (húszezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Közös Önkormányzati Hivatal Építéshatósági Iroda (a továbbiakban: Iroda) a 2013. január 3. napján jogerőre emelkedett 07-568/14-2012. számú határozatával fennmaradási és használatbavételi engedélyt

adott a felperes és Felperesi beavatkozó tulajdonát képező szám alatti helyrajzi számú kivett hétvégi ház, udvar megnevezésű ingatlanon (tárgyi ingatlan) lévő üdülőépületre. Az ingatlan tulajdonosai ezt követően az ingatlanjuk előkertjében (az üdülőépület utcára néző homlokzati fala és a kerítéskapu között) egy négy lábon álló, faszerkezetű, utca felé lejtő alacsony hajlású kb. 5,0 m x 5,0 m felületű tetőt építettek, mely közvetlenül csatlakozik az üdülőépület homlokzati falához és fedett gépkocsi beállóként funkcionál.

- [2] Az Iroda a 2014. július 23-án kelt 07-1332/3/2014. számú végzésével megkereste a Járási Hivatal Járási Építésügyi Hivatalát (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a tárgyi ingatlan előkertjében létesített tető ügyében.
- [3] Az elsőfokú hatóság a végzésével az eljárást 2016. szeptember 16. napján megindította és egyúttal helyszíni szemlét rendelt el, melynek időpontját 2014. október 1. napjában határozta meg.
- [4] A helyszíni szemle a kitűzött időpont helyett 2014. október 8. napján került megtartásra, mely időpontról a felperes értesítést nem kapott.
- [5] Az elsőfokú hatóság ügyintézői 2015. március 4-én ismételten helyszíni ellenőrzést tartottak a tárgyi ingatlanon megállapítva, hogy az előkertben létesített fedett, lábakon álló építmény alatt két gépjármű van, melyről a közterületről fényképfelvételeket készítettek.
- [6] Az elsőfokú hatóság a határozatával a felperest és Felperesi beavatkozót a tárgyi ingatlan előkertjében megépített fedett, lábakon álló önálló építmény elbontására kötelezte, amelyre a döntés kézhezvételétől számított 90 napos határidőt adott.
- [7] Az elsőfokú hatóság döntésével szemben a felperes fellebbezéssel élt, melyben az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú hatóságnak új eljárásra történő kötelezését kérte.
- [8] A felperes fellebbezése alapján eljárva az alperes a 2015. október 22. napján meghozott PED/EF/114-6/2015. számú határozatával az elsőfokú hatóság határozatát annyiban változtatta meg, hogy a bontásra meghatározott határidőt 180 napra módosította. Az alperes a döntését az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 18. § (1) bekezdése, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997.(XII.20.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdése, Város Önkormányzat Képviselő-testületének város helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről szóló többször módosított 21/2002.(VIII.15.) számú önkormányzati rendelete (a továbbiakban: HÉSZ) 12. § (5) bekezdése, 19. §-a, 20. §-a rendelkezéseire alapította. Az alperes megállapította, hogy a tárgyi ingatlan a HÉSZ szerint Üh-1 jelű (hétvégi házas) építési övezetbe tartozik, s az erre az övezetre irányadó szabadon álló beépítési mód előírásaira tekintettel az előkertben semmilyen épület - így a tároló épületnek minősülő fedett gépkocsibeálló - nem helyezhető

el, az szabályossá nem tehető, ezért azt el kell bontani.

A kereseti kérelem

- [9] A felperes keresetében kérte az első- és másodfokú határozatok hatályon kívül helyezését arra alapítottnak, hogy az eljárás közgazgatási szervek az ügy érdemére kiható lényeges eljárási szabálysértéseket követtek el, melyek a bírósági eljárásban nem orvosolhatóak. E körben azt adta elő, hogy a hatósági eljárás során a kézbesítési vélelmek megdöntése iránti kérelmeinek, illetve az elfogultsági kifogásának az elbírálása nem történt meg, s a szemle foganatosítására az ügyintézési határidő elteltét követően került sor, ez okból a szemlén megállapítottak nem szolgálhatnak alapul tényálláshoz. A felperes anyagi jogi jogszabálysértést - a bíróság tájékoztatását követően - először alszámú jegyzőkönyvvvel dokumentált első bírósági tárgyaláson jelölt meg, melyet a tárgyaláson csatolt 9/F jelű beadványában részletezett. Ebben egyrészt arra hivatkozott, hogy a több mint 10%-os lejtésű ingatlanon előtető van, másrészt arra, hogy amennyiben gépjármű beálló van az ingatlanán, úgy az a HÉSZ 19. § (4) bekezdése értelmében szabályosan került megépítésre.

Az elsőfokú ítélet

- [10] A jogerős ítélet a keresetet elutasította. A módosított keresetben előterjesztett anyagi jogszabálysértés kapcsán a bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a perbeli építmény jelenlegi állapotában szabálytalan, fennmaradása nem engedélyezhető és jelenlegi helyén szabályossá nem tehető, ez okból az alperes jogszerűen kötelezte a felperest az elbontásra. A keresetlevélben hivatkozott eljárási szabálysértések kapcsán az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a hatóság ugyan az ügyintézési határidő elteltét követően hozta meg a döntését, azonban ez a szabálysértés az ügy érdemére nem hatott ki, annak pedig nem volt akadálya, hogy a szemle a felperes távollétében került megtartásra. Kiemelte, hogy eljárási szabálysértés a kézbesítések kapcsán nem történt, a felperesnek a közgazgatási eljárásban kizárás iránti kérelme nem volt előterjesztve.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezése mellett az alperes határozatának a hatályon kívül helyezését, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő kötelezését, valamint az alperesnek a perköltsége megfizetésére történő kötelezését kérte. Anyagi jogi jogszabálysértésként az OTÉK 111. § (2) bekezdését, 31. § (1) bekezdését, a HÉSZ 19. § (4)

bekezdését, míg eljárási jogszabálysértésként az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról 312/2012.(XI.8.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet 2.) 10. § (5) bekezdését, 67. § (2) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 336/A. § (2) bekezdésének a rendelkezését jelölte meg. Az eljárási jogszabálysértések kapcsán a felperes kifejtette, hogy az építésrendészeti eljárás az előfeltételek hiányában indult, a hatóság végzéseinek a részére történt kézbesítés nem volt szabályszerű, az elfogultsági kifogása nem került elbírálásra, továbbá azt, hogy az ügyintézési határidő elteltét követően az elsőfokú hatóság szemlét egyáltalán nem foganatosíthatott volna, ez okból törvénysértő volt a bizonyításfelvétel.

- [12] Az alperes az ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban fenntartását tette indokolttá.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.
- [14] A Pp. 272.§ (2) bekezdése és a Pp. 275. § (1) bekezdése alapulvételével jogszabálysértésre hivatkozással kérhető a jogerős ítélet felülvizsgálat a Kúriától. A felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs, a Kúria a rendelkezésre álló iratok alapján dönt.
- [15] A Pp. 335/A. § (1) bekezdéséből fakadóan a felperes a keresetét legkésőbb az első tárgyaláson [141. § (1) bek.] változtathatja meg. A keresetet azonban a közigazgatási határozatnak a keresetlevéllel nem támadott önálló - a határozat egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető - rendelkezésre csak perindításra nyitva álló határidőn belül lehet kiterjeszteni.
- [16] Elöljáróban a Kúria kiemeli, hogy a közigazgatási perben a kereseti kérelem nem általában vonatkozik a közigazgatási határozat felülvizsgálatára, hanem a felperes mindig csak meghatározott irányú felülvizsgálatot kérhet. A keresetet az első tárgyaláson lehet megváltoztatni a Pp. 335/A. §-a szerint. A Legfelsőbb Bíróság, illetve a Kúria már több ítéletében állást foglalt arról, hogy a késve előterjesztett újabb, más irányú kereseti kérelem felől a bíróság érdemben nem dönthet (Kfv.I.35.451/2009/3., Kfv.I.35.113/2012/6.).
- [17] A felperes a perindításra nyitva álló határidőn belül benyújtott keresetlevelében csak eljárásjogi jogszabálysértéseket jelölt meg, ezért a fenti határidőn túl a keresetét nem terjeszthette ki anyagi jogi jogszabálysértésekre. Az ilyen tartalmú keresetkiterjesztés tiltott keresetváltoztatásnak minősül, és az abban írtakat a közigazgatási bíróság érdemben nem bírálhatja felül. Ennek kapcsán megjegyzi a Kúria, hogy a keresetlevél 3. oldal negyedik bekezdés utolsó mondata - a felülvizsgálati kérelemben írtaktól eltérően - nem értelmezhető anyagi jogi szabálysértésként.

- [18] A fenti megállapításra tekintettel az elsőfokú bíróságnak a 2016. július 12. napján (9. alszámú jegyzőkönyv) keresetváltoztatásra vonatkozó tájékoztatása téves volt, az anyagi jogi jogszabálysértéseket - annak elkésettsége okán - már figyelembe nem vehette volna, így ezzel megsértette a Pp. 335/A. § (1) bekezdésében foglaltakat. A Kúria észlelve ezt a jogszabálysértést döntött akként, hogy az anyagi jogi jogszabálysértésre vonatkozó ítéleti indokolást (3. oldal negyedik, ötödik, valamint a 4. oldal első és második bekezdései) mellőzése mellett a jogerős ítéletet kizárólag a hivatkozott eljárási jogszabálysértések kapcsán bírálja felül.
- [19] A továbbiakat érintően a Kúria az alábbi kiegészítéssel osztja az elsőfokú jogerős ítéletben kifejtett érveket.
- [20] Az Korm. rendelet 2. 67. § (1) bekezdése szerint az építésfelügyeleti hatóság építésrendészeti eljárást a (2) bekezdésben meghatározott esetekben hivatalból, valamint az építésügyi hatóság megkeresésére és bejelentés alapján folytat le. Az Iroda megkeresését követően az elsőfokú hatóságnak eljárási kötelezettsége keletkezett, melyet az ügyintézésre nyitva álló határidő alatt valóban nem fejezett be, ez a szabályszegés azonban az ügy érdemére nem hatott ki, s nem tette törvénysértővé a 2015. március 4. napján megtartott helyszíni szemlét.
- [21] Az elsőfokú építésügyi hatóság az eljárást megindító végzését, valamint a szemlekiértesítőt a felperes , valamint számú címére - mely az ingatlannyilvántartás szerinti cím - kézbesítette. A Kúria szerint a két címre történő kézbesítés a perbeli esetben szükségtelen volt, mert az iratokat kizárólag a szám alatti címre kellett volna kézbesíteni, figyelemmel a Korm. rendelet 2-re. tekintettel. A szám alatti címre történt kézbesítések - az elsőfokú bíróság álláspontjával egyezően - kivétel nélkül szabályszerűek voltak.
- [22] A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 57. § (3) bekezdése utolsó mondata szerint mellőzhető a tájékoztatás, ha a szemle a szemletárgy birtokosának közreműködése nélkül, külső vizsgálattal elvégezhető. A (4) bekezdés szerint a szemletárgy birtokosának távolléte nem akadály a szemle megtartásának.
- [23] A bíróság - hangsúlyosan hivatkozva a közigazgatási eljárásban készült fényképfelvételekre - megállapította, hogy a szemle külső vizsgálattal elvégezhető volt, azon a felperesnek a jelenléte egyébként nem volt szükséges, távolléte az eljárást jogsértővé nem tette. A szemle megtartásának akadály a nem volt.
- [24] A Kúria végezetül kiemeli, hogy a felperes beadványainak vizsgálatakor úgy a közigazgatási szervnek a Ket. 37. § (1) bekezdése, mind a bíróságnak a Pp. 3. § (2) bekezdése szerinti „tartalom szerinti” értelmezésre kell hagyni. A felperes a beadványaiban tájékoztatást kért, s az elsőfokú hatóság kivétel nélkül megadta az adekvát tájékoztatást, míg a 2015. március 16.

napján kelt beadványban írtak elfogultsági kifogásnak, kizárás iránti kérelemnek nem minősültek.

- [25] Ez azt jelenti, hogy az irányadó eljárásjogi rendelkezéseinek megsértésével járt volna el a közigazgatási szerv, illetve a bíróság, amikor a felperes beadványát - minden jogszabályi alapot nélkülöző módon - kiterjesztően értelmezve kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemként, illetve kizárás iránti kérelemként kezelte volna és érdemben bírálta volna el.
- [26] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta, lévén az a felülvizsgálattal támadott és felülvizsgálható körben érdemi jogszabálysértésben nem szenved.

Záró rész

- [27] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.
- [28] A Pp. 78. § (1) bekezdése alapulvételeivel a pervesztes felperes köteles az alperes jogtanácsosi képviselettel felmerült perköltségének megfizetésére.
- [29] A felperes a per tárgyi illetékeljegyzési joga ellenére felülvizsgálati kérelmén 50.000 forint illetékbélyegben lerótt, ezért a Kúria, figyelemmel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdésére és 50. § (1) bekezdésére, valamint 6/1986.(VI.26.) IM 13. § (2) bekezdésére további 20.000 forint felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére kötelezte a felperest.
- [30] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

Budapest, 2017. szeptember 27.

Dr. Sperka Kálmán sk. a tanács elnöke, Dr. Bucskó István sk. előadó bíró,
Dr. Sugár Tamás sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő